

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

8 лютого 2023 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
8 лютого 2023 року

Вінниця – 2023

**Навчально-методична конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
м. Вінниця, 8 лютого 2023 року

Глобальні процеси, що відбуваються в останні роки в світі спонукають реформуванню системи вищої освіти. Відбувається зростання академічної мобільності, уніфікація навчальних планів і методів навчання, широкого поширення набувають елементи дистанційної освіти. Одним з основних проявів і наслідків глобалізації є поширення конкуренції в галузі освіти. Вхід України в європейську і світову спільноту вищої освіти зумовили впровадження інноваційних підходів до забезпечення якісної освіти. Це вимагає використання в освітньому процесі сучасних інформаційних, методичних та організаційних технологій, що забезпечують формування індивідуальних професійних і соціально значущих компетентностей здобувачів, особливо в умовах поширення коронавірусної інфекції і воєнного стану. Ці надзвичайні умови посилили потребу в нових підходах до навчання, до широкомасштабного впровадження онлайн-технологій, ґрунтовних змін у методичних підходах, що забезпечили б ефективне поєднання безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії здобувачів і викладачів.

Збірник розрахований на всіх працівників медичної галузі.

продемонструвати можливий більш глибокий зв'язок його знань з іншими темами та дисциплінами, пов'язаними з основною проблематикою. Важливим є і застосування викладачем елементів формульованого оцінювання («*assessment for learning*»), яке має на меті спонукати студента бути активним учасником навчального процесу, а не пасивним отримувачем позитивних оцінок, не боятися висловлювати свої судження, навіть якщо вони помилкові, та чітко розуміти, яка його мета у вивченні цього предмета чи теми на певному етапі навчання, які саме знання та практичні навички він має засвоїти, для чого та як саме вони будуть оцінені; чого вдалося досягти, а що вимагає додаткового опрацювання тощо.

Отже, використання традиційних методів оцінки знань здобувачів в умовах воєнного стану не завжди надасть змогу їх реального визначення. Вибір додаткових методик взаємодії зі студентом та його оцінювання повністю залежить від викладача, адже лише він в змозі зрозуміти потребу в додатковій підтримці студента в освітньому процесі, зміні підходу або перегляді усієї методики загалом у зв'язку з можливою демонстрацією низького рівня оволодіння навиками, порівняно з очікуваним. Лише після усвідомлення та реалізації поставлених задач до кожного окремого випадку можливе якісне, чітке та об'єктивне оцінювання засвоєних практичних навичок, вмій та знань студента в умовах воєнного часу.

Білик Я.С., Лісовий М.І.

До питання інтенсифікації та оптимізації навчального процесу

В умовах воєнного стану, надскладної боротьби України за незалежність відбулися докорінні зміни в усіх галузях функціонування суспільного життя, в тому числі й освіти. Було створено й реалізовано відповідний підхід для збереження якості освітнього процесу на належному рівні, що значно полегшується завдяки сучасному стану розвитку інформаційних технологій.

Щодо вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», то у зв'язку з надзвичайними умовами навчання, невеликою кількістю годин, відведених на опанування курсу, зі значним обсягом наукової інформації та практичних навичок, якими мають оволодіти студенти, постає питання про інтенсифікацію та оптимізацію навчального процесу.

Для успішної інтенсифікації навчального процесу упроваджено науково обґрунтовані методи керування пізнавальною діяльністю, які мобілізують творчий потенціал особистості. Підвищення темпів навчання досягається шляхом удосконалення змісту навчального матеріалу та методів навчання.

Удосконалення змісту навчального матеріалу з формування професійного мовлення студентів-медиків передбачає:

- раціональний відбір мовного матеріалу з чітким виділенням у ньому основної базової частини та додаткової, другорядної інформації;
- часовий перерозподіл навчального матеріалу з тенденцією викладу нової інформації на початку заняття, коли сприйняття студентів більш активне;
- раціональне дозування навчального матеріалу для багаторівневого опрацювання нової інформації з урахуванням того, що процес пізнання розвивається не за лінійним, а спіральним принципом;

– забезпечення логічної наступності нової і вже засвоєної інформації, активне використання нового матеріалу для повторення та більш глибокого засвоєння вивченого.

Мобілізація творчого потенціалу особистості майбутнього фахівця забезпечується шляхом:

– широкого використання колективних форм пізнавальної діяльності (парна і групова робота, рольові та ділові ігри);

– вироблення у викладачів відповідних навичок організації колективної навчальної діяльності студентів;

– застосування різноманітних елементів проблемного навчання;

– удосконалення навичок педагогічного спілкування, які мобілізують творче мислення студентів;

– індивідуалізація навчання в студентській групі й урахування особистісних характеристик під час розробки індивідуальних завдань і вибору форм спілкування;

– прагнення результативності навчання і рівномірного просування всіх студентів у процесі пізнання незалежно від початкового рівня їхніх знань та індивідуальних здібностей;

– знання і використання нових наукових даних з галузі педагогіки, психології, соціології, мовознавства;

– застосування сучасних форм дистанційного навчання, аудіовізуальних засобів, ТЗН.

Досягненню позитивних результатів у підготовці висококваліфікованих фахівців сприяє використання активних методів навчання, які дозволяють формувати знання, уміння і навички студентів шляхом залучення їх до активної навчально-пізнавальної діяльності, в результаті якої навчальна інформація переходить в особистісний досвід студентів.

Однак, які б методи не застосовувалися, важливо для підвищення ефективності навчання у вищій школі створити такі психолого-педагогічні умови, коли студент може зайняти активну особистісну позицію та повною мірою проявити себе як суб'єкт навчальної діяльності.

На оптимізацію навчального процесу впливають комфортне фізіологічне існування (житло, їжа, одяг), сприятливі умови навчання (приміщення, апаратура, підручники), доброзичливий морально-психологічний клімат (студент-студент, студент-викладач), естетика навколишнього простору (дизайн, духовні інтереси), психолого-педагогічні вектори навчання (форми, методи, складність, посильність), свідоме й підсвідоме розуміння життєвої перспективи від навчання.

Усе це сприяє ефективності формування професійного мовлення студентів-медиків, що, як і будь-яка діяльність, здійснюється під впливом певних мотивів. Мотиви є джерелом активності студентів, вони суб'єктивно відображаються у формі переживання, бажання, прагнення до певної мети. Розуміючи великий вплив специфічних чинників на мотивацію навчальної діяльності студентів (успіх – невдача, оцінка їхньої діяльності педагогом, бажання мати гарні оцінки, усвідомлення необхідності вивчення певного предмету), слід

зазначити, що надзвичайно важливе значення має правильна організація навчальної діяльності, оскільки саме вона є основним джерелом мотивації.

Мотиви професійної підготовки залежать від відповідного ставлення до навчання, що склалося у шкільні роки, до оволодіння знаннями, від ставлення до обраної професії. Негативне ставлення до вивчення деяких дисциплін пов'язане з тим, що студенти не бачать користі від вивчення того чи іншого предмету. Для ефективності професійного навчання повинна формуватися мотиваційна сфера, адекватна змісту професійної підготовки і тим соціальним умовам, у яких вона відбувається.

Одне з основних завдань сьогодні полягає в тому, щоб підготувати молодь до професійного самовдосконалення, сформуванню інтересу до поступового оновлення знань, дати розуміння того, що процес навчання у закладі вищої освіти не завершується, а є сходинкою в безперервному шляху до професіоналізму. Стійке засвоєння студентами знань, умінь і навичок самоосвіти, за умови їх подальшого поглиблення і вдосконалення, допомагає покращити якість навчально-виховного процесу і забезпечити підготовку фахівців.

Білоконна Н.С.

Методи підготовки медичних кадрів на випускних кафедрах у надзвичайних умовах

Важка ситуація, що склалася в нашій країні, перехід роботи медичних закладів міста на забезпечення допомоги військовослужбовцям та пораненим, змінили характер роботи багатьох клінічних кафедр, звузили можливість широкого залучення студентів в клінічний лікувальний процес та можливість отримання клінічних навичок; особливо це стосується випускних кафедр терапевтичного профілю. В зв'язку з вищезазначеним, модифікація методів викладання в надзвичайних умовах, має надважливе значення.

Обізнаність студентів випускних курсів з надання невідкладної та планової допомоги в клінічних ситуаціях напряму пов'язана з напрацюванням стійких алгоритмів діагностики хвороб, розпізнанням різноманітних форм та варіантів перебігу патологій, вмінням вилучити головні ознаки, що допомагають поставити вірний клінічний діагноз та призначити необхідне лікування.

Вирішення цих завдань в теперішніх надскладних умовах можливе за допомогою застосування електронних методів навчання, зокрема моделювання клінічних ситуацій у вигляді клінічних задач або клінічних випадків в форматі Power Point з наданням різноманітних варіантів скарг та об'єктивних даних, які демонструють різні варіанти перебігу одного і того ж захворювання. Важливим є створення змішаної патології в умовах клінічної ситуації, що має місце у 75% реальних випадків, що буде сприяти поглибленню клінічного мислення та можливості більш глибоко орієнтуватися в механізмах розвитку патології.

Ще одним можливим варіантом поглиблення клінічного мислення студентів-випускників є вивчення клінічних випадків у вигляді розігруванні в групі клінічної історії з залученням декількох студентів в ролі пацієнта, лікаря, консультанта та лікаря-лаборанта з обговоренням скарг, даних об'єктивного та додаткового обстеження.